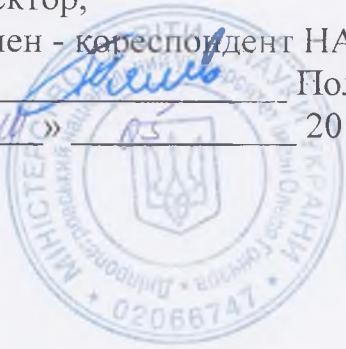

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Навчально - методичний центр післядипломної освіти
та підвищення кваліфікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор,
член - кореспондент НАН України
Поляков М.В.
« 10 » 05 2017 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Проректор з науково - педагогічної
роботи
Чернецький С.О.
« 10 » 05 2017 р.

ПРОГРАМА ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
для здобувачів освітнього ступеня магістр
при вступі на навчання за спеціальністю
073 МЕНЕДЖМЕНТ
спеціалізація **УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ**

Декан факультету міжнародної
економіки
Стукало Н.В.
« 10 » 05 2017 р.

Директор навчально - методичного
центру післядипломної освіти та
підвищення кваліфікації
Клюєв В.П.
« 10 » 05 2017 р.

м. Дніпро 2017

13
12.5.17

ВСТУП

Програма вступного фахового випробування розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізація «Управління начальним закладом» до Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Програму розроблено на базі стандарту з підготовки фахівців освітнього рівня «магістр» за спеціальністю «Менеджмент», спеціалізація «Управління навчальним закладом».

Мета вступного фахового випробування:

- виявлення рівня знань абітурієнтів у сфері менеджменту;
- перевірка здатності до виконання управлінських функцій у сфері загального та освітнього менеджменту;
- підготовка до практичної реалізації завдань в системі управління освітніми навчальними закладами в Україні.

Завдання вступного фахового випробування:

- виявити теоретичні знання абітурієнтів, розуміння ними основних понять із різних розділів менеджменту;
- висвітлення умінь аналізувати і оцінювати управлінські завдання з точки зору ефективності технологій планування, контролю, технологій прийняття управлінських рішень, умінь застосовувати набуті знання у практиці управління та надання освітніх послуг.

Завдання вступного фахового випробування включають 50 тестів на виявлення теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів у межах вимог загального знання дисципліни «Основи управління».

Зміст дисципліни "Основи управління"

Тема 1. Сутність і завдання менеджменту. Характерні риси і стадії менеджменту як наукової системи управління. Еволюція менеджменту

Загальна характеристика менеджменту. Управлінська праця. Сутність менеджменту. Теоретичний погляд на природу, сутність і розвиток управління. Економічна та ідеологічна основи менеджменту. Школи в управлінні. Мета, завдання, об'єкт і предмет менеджменту. Організація як складна система та як об'єкт управління. Взаємозв'язок та взаємозалежність її внутрішніх елементів і факторів зовнішнього середовища. Моделі підприємства як відкритої системи. Основні підсистеми підприємства: виробнича, технологічна, технічна, просторова, інформаційна, соціальна (кадрова), управлінська. Держава, власники, система управління, трудовий колектив як основні рушійні сили розвитку підприємства. Система збалансування інтересів учасників.

Тема 2. Організація і менеджмент

Поняття „організація”. Позиція управління в середині організації. Координуючі засади менеджменту. Внутрішнє середовище організації. Структура, внутрішньоорганізаційні процеси, технологія, кадри, організаційна культура. Функціональні процеси як об'єкт управління з боку менеджменту. Менеджмент і зовнішнє оточення організації. Механістичний та органічний типи управління, їх характеристики. Конкурентний статус підприємства. Менеджмент на основних етапах життєвого циклу підприємства: головні цілі, основні завдання, особливості внутрішньоорганізаційних процесів, кризи: стилю керівництва, автономії, контролю, «раціональної» бюрократії, невизначеності.

Тема 3. Принципи і функції управління. Характеристики функцій планування, організації, мотивації, контролю

Основні функції управління організацією по Файолю. Характеристики функцій планування, організації, мотивації та контролю. Основні принципи управління сучасною економікою. Три методи управління: економічні, адміністративно-правові, соціально-психологічні. Нормативно-правова регламентація та порядок заснування підприємства; етапи: початковий, підготовчий, реєстраційний, організаційний. Статут, установчий договір: основні положення. Формування органів управління, процес організації управління на підприємстві.

Принципи ефективного менеджменту: непереривність, врівноваженість, циклічність, послідовність, адаптивність, сталість.

Тема 4. Управлінські рішення

Визначення поняття „управлінські рішення”. Класифікація рішень. Моделі прийняття рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі і методи прийняття рішень. Компоненти управлінської моделі: цільові установки менеджменту, характер впливу зовнішнього оточення, варіація результативності, органи управління та внутрішній потенціал організації. Економічні моделі управління: максимізації темпів самозростання капіталу; виводу організації з кризового стану; виводу з безприбуткового стану. Адміністративні управлінські моделі: жорстка директивна; ліберальне адміністрування; внутрішньоорганізаційне підприємництво; співучасті; м'яке адміністрування; самоврядування.

Тема 5. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм

Тенденції розвитку різноманітних підприємств та їх об'єднань. Особливості організації і функціонування підприємств різних форм власності.

Система споживчої кооперації: особливості структури, формування виконавчих, дорадчих та контролюючих органів. Повноваження пайовиків.

Орендні підприємства. Характерні особливості функціонування. Переваги та недоліки орендних відносин.

Перспективи, сутність та особливості акціонерних товариств, їх різновиди. Порядок утворення органів управління, специфіка організаційної структури. Збори акціонерів, правління, ревізійна комісія, спостережна рада: повноваження, функції. Організаційне контролювання.

Господарські товариства: з обмеженою відповідальністю, з додатковою відповідальністю, повні, командитні. Специфіка органів управління, порядок їх утворення.

Спільне підприємство. Доцільність, умови та порядок утворення. Порядок функціонування. Переваги та недоліки.

Підприємства малого бізнесу: умови створення, особливості та проблеми функціонування.

Тема 6. Планування та контроль в організації

Види планів. Стратегічне і оперативне планування. Структура та склад планів організації. Основні етапи стратегічного планування. Управління

реалізацією стратегічного плану. Поточне планування. Сутність і зміст функції контролю. Основні види контролю. Попередній, поточний і заключний контроль. Характеристика процесу контролю. Особливості складання планів в організаціях різних форм власності.

Тема 7. Основи антикризового управління

Кризові явища як фаза життєвого циклу організації. Особливості кризових ситуацій. Причини виникнення кризових явищ.

Сутність, основні ознаки, джерела виникнення кризових ситуацій. Типологія: нормальна ситуація і відхилення, сприятливі можливості, несподіваний успіх. Умови використання.

Модель діагностики кризових ситуацій та банкрутства. Оперативні та стратегічні заходи виходу із кризового стану. Класична модель оздоровлення.

Превентивні заходи запобігання кризових явищ. Використання методу зміни для оздоровлення організації.

Оздоровчий менеджмент для організації, що виходить із кризи. Склад організаційних заходів щодо управління змінами. Основні компоненти, які необхідно виконати для виходу із кризи.

Тема 8. Організація керівництва та мотивація діяльності

Завдання менеджера щодо керівництва діяльністю підприємства, форми участі у виконанні функцій. Раціональний розподіл функцій між керівником та працівниками апарату. Принципи та етапи розподілу управлінських функцій.

Дотримання субординації. Проектування складу структурних одиниць.

Управління дисципліною. Дисципліна виробнича і трудова. Статичний та динамічний аспекти. Типові порушення та їх причини. Дисциплінарний вплив. Застосування системи стягнень та заохочень. Правила накладання дисциплінарних стягнень.

Загальна характеристика мотивації. Мотиваційний процес. Фізіологічні, психологічні і соціальні потреби. Змістовні теорії мотивацій. Процесуальні теорії мотивації: теорія справедливості, теорія сподівання. Концепція партисипативного управління.

Тема 9. Управління конфліктами. Лідерство

Визначення поняття „конфлікт”. Типи конфліктів. Внутрішньоособистий конфлікт. Міжособистісний конфлікт. Міжгрупова поведінка і конфлікт. Організаційний конфлікт. Визначення і походження стресу. Причини стресу: чинники стресу поза організацією; чинники стресу, пов'язані з

організацією; групові чинники стресу; індивідуальні фактори стресу. Ефекти стресу на робочому місці. Основні способи боротьби зі стресом.

Поняття повноваження, впливу та влади. Поняття лідерства. Лідерство як сукупність певних рис характеру керівника. Стель керування. Джерела влади в організації. Лідерство і влада.

Поняття „група” в організації. Вплив групи на поведінки індивідуумів в організації. Причини виникнення груп в організації. Формальні і неформальні групи в організації. Фактори, що впливають на ефективність діяльності груп в організації.

1. Основна література

1. Бардась А. В. Менеджмент [Текст] : навчальний посібник / А. В. Бардась, М. В. Бойченко, А. В. Дудник ; Нац. гірн. ун-т. - Дн-ськ : Герда, 2014. - 344 с.
2. Грибов В. Д. Менеджмент [Текст] : учебное пособие / В. Д. Грибов. - 2-е изд., стер. - М. : КноРус, 2008. - 280 с.
3. Гуменник В. І. Менеджмент організацій [Текст] : навчальний посібник для вищої школи / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. - К. : Знання, 2012. - 503 с.
4. Королева В.И. Менеджмент [Текст] : учебник для вузов / под ред. В. И. Королева. - М. : Экономистъ, 2004. - 432 с.
5. Мазаракі А.А. Менеджмент-освіта в Україні. Університети, академії, інститути, кафедри. Професорсько-викладацький склад. Наукові дослідження. Педагогічні інновації [Текст] / за заг. ред. А. А. Мазаракі. - 2-ге вид., доп. - К. : КНТЕУ, 2010. - 758 с.
6. Михайлова С.І. Менеджмент [Текст] : навч. посібник для вищої школи / за ред. С. І. Михайлова. - 2-ге вид., випр. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 536 с.
7. Набиев Р. А. Менеджмент. Практикум [Текст] : учеб. пособие / Р. А. Набиев, Т. Ф. Локтева, Е. Н. Вахромов. - М. : Финансы и статистика, 2011. - 144 с.
8. Палеха Ю. І. Менеджмент персоналу [Текст] : навч. посіб. / Ю. І. Палеха ; М-во освіти і науки України. - К. : Ліра-К, 2015. - 338 с.
9. Разу М.Л. Менеджмент [Текст] : учеб. пособие / под ред. М. Л. Разу. - М. : КноРус, 2010. - 320 с.
10. Разу М.Л. Менеджмент [Текст] : учебное пособие / под ред. М. Л. Разу. - 2-е изд., стереотипное. - М. : КноРус, 2012. - 320 с.

11. Резник С. Д. Преподаватель вуза: технологии и организация деятельности [Текст] : учеб. пособие для системы доп. образования - повышения квалификации преподавателей вузов / С. Д. Резник, О. А. Вдовина ; под общ. ред. С. Д. Резника. - 3-е изд., доп. и перераб. - М. : ИНФРА-М, 2013. - 360 с.
12. Рульєв В. А. Менеджмент [Текст] : навч. посібник / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 312 с.
13. Соболев С. М. Менеджмент [Текст] : навч.-метод. посібник / Сергій Миколайович, Соболев, Багацький В.М. - К. : КНЕУ, 2005. - 225 с.
14. Тихомирова О. Г. Менеджмент организации: история, теория и практика [Текст] : учебное пособие / О. Г. Тихомирова, Б. А. Варламов. - М. : ИНФРА-М, 2013. - 254 с.
15. Хомяков В. І. Менеджмент підприємства [Текст] : навч. посібник / В. І. Хомяков. - 2-ге вид. - К. : Кондор, 2005. - 431 с.

Додаткова література

16. Иванов А.П. Менеджмент [Текст] : учебник / А. П. Иванов. - СПб. : Изд-во Михайлова В. А. - 2002. - 439 с.
17. Маркіна І. А. Менеджмент організації [Текст] : навчальний посібник для вищої школи / І. А. Маркіна, Р. І. Біловол, В. А. Власенко ; Полтавський ун-т екон. і торг. - К. : Центр учбової літератури, 2013. - 248 с.
18. Менеджмент для магістрів. Навчальний посібник / За заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка. – Суми: Університетська книга, у 2-х т. – 2014. - 618 с.
19. Пушкар Р. М. Менеджмент: теорія та практика : підручник / Р. М. Пушкар, Н. П.Тарнавська. - Тернопіль : Карт-бланш, 2003. - 486 с.
20. Резник С.Д. Управление высшим учебным заведением [Текст] : учебник / под общ. ред. С. Д. Резника. - 2-е изд., перераб. - М. : ИНФРА-М, 2010. - 768 с.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ

на фахове вступне випробування
для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським рівнем)
до вступу за спеціальністю 073 Менеджмент
(спеціалізація Управління навчальним закладом)
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Інструкція

1. На виконання тестового завдання відведено 120 хвилин.
2. Білет складається з 50 тестових завдань.

Структура білету

Зміст	Максимальна кількість балів
Тестові завдання	100
-розділ 1 Основи управління – 50 питань по 2 бали за правильну відповідь	100

3. Тестові завдання мають тільки ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.
4. Кількість розділів та чисельність питань – визначає кафедра.
5. Тести наведені в таблиці, приклад якої наведено нижче.

	Зміст питання:	
	а) перший варіант відповіді;	
1.	б) другий варіант відповіді;	a b c d
	в) третій варіант відповіді;	
	г) четвертий варіант відповіді.	

Завідувач кафедри менеджменту
та туристичного бізнесу,
д. е. н., професор

Н.П. Мешко